

Dokument na rokovanie

B9-0208/2021

17. 3. 2021

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia Komisie

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092, mechanizmu podmienenosti právnym štátom (2021/2582(RSP))

Petri Sarvamaa

v mene skupiny PPE

Eider Gardiazabal Rubial

v mene skupiny S&D

Katalin Cseh, Moritz Körner

v mene skupiny Renew

Terry Reintke, Daniel Freund

v mene skupiny Verts/ALE

Younous Omarjee

v mene skupiny The Left

Uznesenie Európskeho parlamentu o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092, mechanizmu podmienenosti právnym štátom (2021/2582(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 2, článok 3 ods. 1, článok 3 ods. 3 druhý pododsek, článok 4 ods. 3 a článok 6 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ),
- so zreteľom na článok 13, článok 14 ods. 1, článok 16 ods. 1, článok 17 ods. 1, článok 17 ods. 3 druhý pododsek a článok 17 ods. 8 ZEÚ,
- so zreteľom na články Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) týkajúce sa dodržiavania, ochrany a podpory demokracie, právneho štátu a základných práv v Únii vrátane jej článkov 234, 265, 310, 317 a 319,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na rámcovú dohodu o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou z 20. novembra 2010¹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie²,
- so zreteľom na správu Komisie o právnom štáte za rok 2020 z 30. septembra 2020 (COM(2020)0580),
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. decembra 2020 o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027, medziinštitucionálnej dohode, Európskom nástroji obnovy a nariadení o právnom štáte³,
- so zreteľom na závery Európskej rady prijaté 11. decembra 2020,
- so zreteľom na závery Európskej rady prijaté 21. júla 2020,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. júla 2020 o záveroch z mimoriadneho zasadnutia Európskej rady 17. až 21. júla 2020⁴,
- so zreteľom na prejav predsedníčky Komisie Ursuly von der Leyenovej na plenárnej schôdzi Európskeho parlamentu o záveroch zo zasadnutia Európskej rady z 10. až 11. decembra 2020⁵,

¹ Ú. v. EÚ L 304, 20.11.2010, s. 47.

² Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1.

³ Prijaté texty, P9_TA(2020)0360.

⁴ Prijaté texty, P9_TA(2020)0206.

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_20_2442.

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2223 z 23. decembra 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) č. 883/2013, pokiaľ ide o spoluprácu s Európskou prokuratúrou a účinnosť vyšetrovania Európskeho úradu pre boj proti podvodom⁶, ktoré nadobudlo účinnosť 17. januára 2021,
- so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám, ako je zakotvené v článku 2 ZEÚ;
- B. keďže nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (nariadenie o podmienenosti právnym štátom) nadobudlo účinnosť 1. januára 2021 a odvtedy sa uplatňuje;
- C. keďže podľa článku 17 ods. 1 ZEÚ Komisia „zabezpečuje uplatňovanie zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe“;
- D. keďže v súlade s článkom 234 ZFEÚ má Európsky parlament právo hlasovať o návrhu na vyslovenie nedôvery Komisii;
- E. keďže v súlade s článkom 319 ZFEÚ „Európsky parlament na odporúčanie Rady udeľuje Komisii absolutórium na plnenie rozpočtu“;
- F. keďže v nariadení o podmienenosti právnym štátom sú jasne vymedzené jeho uplatniteľnosť, účel a rozsah pôsobnosti;
- 1. opakuje svoje pozície vyjadrené v uznesení zo 17. decembra 2020; zdôrazňuje, že nariadenie o podmienenosti právnym štátom nadobudlo účinnosť a je záväzné v celom rozsahu v prípade všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov a platobných rozpočtových prostriedkov vo všetkých členských štátoch, ako aj pre inštitúcie EÚ; zdôrazňuje význam priameho uplatňovania nariadenia od 1. januára 2021, najmä v súvislosti s vyplácaním finančných prostriedkov z Nástroja Európskej únie pre obnovu, ktoré sa uskutoční na začiatku rozpočtového cyklu;
- 2. poznamenáva, že porušenia, ku ktorým došlo pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, môžu viesť aj k prijatiu opatrení podľa tohto nariadenia, ak pretrvávajú a dostatočne priamym spôsobom narušujú správne finančné riadenie rozpočtu Únie alebo ochranu finančných záujmov Únie, alebo ak existuje vážne riziko takéhoto narušenia;
- 3. zdôrazňuje význam ochrany finančných záujmov Únie a dôležitosť dodržiavania zásad právneho štátu; poukazuje na jasný vzťah medzi dodržiavaním zásad právneho štátu a efektívnym plnením rozpočtu Únie v súlade so zásadami správneho finančného riadenia;
- 4. pripomína, že podľa článku 2 nariadenia o podmienenosti právnym štátom právny štát

⁶ Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 49.

„odkazuje na hodnotu Únie zakotvenú v článku 2 Zmluvy o EÚ“ a „zahŕňa zásady, ktorými sú zásada zákonnosti implikujúca transparentný, zodpovedný, demokratický a pluralistický zákonodarný proces; zásada právnej istoty; zásada zákazu svojvoľnosti výkonných právomocí; zásada účinnej súdnej ochrany zo strany nezávislých a nestranných súdov vrátane prístupu k spravodlivosti, a to aj pokiaľ ide o základné práva; zásada oddelenia právomocí; a zásada nediskriminácie a rovnosti pred zákonom“; pripomína tiež, že „právny štát sa chápe so zreteľom na ostatné hodnoty a zásady Únie zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ“;

5. pripomína, že podľa článku 5 nariadenia o podmienenosti právnym štátom „Komisia overí, či sa dodržali uplatniteľné právne predpisy, a v prípade potreby prijme všetky vhodné opatrenia na ochranu rozpočtu Únie“;
6. pripomína, že Komisia „je úplne nezávislá“ a jej členovia „nesmú žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády“ v súlade s článkom 17 ods. 3 ZEÚ a článkom 245 ZFEÚ; pripomína tiež, že podľa článku 17 ods. 8 ZEÚ sa Komisia „zodpovedá Európskemu parlamentu“;
7. domnieva sa, že, pokiaľ ide o dodržiavanie zásad právneho štátu v niektorých členských štátoch, situácia si vyžaduje okamžitú pozornosť; naliehavo vyzýva Komisiu, aby plne využila svoje vyšetrovacie právomoci vždy, keď by mohlo nastať prípadné porušenie zásad právneho štátu členským štátom, ktoré by mohlo dostatočne priamym spôsobom narušiť správne finančné riadenie rozpočtu Únie, alebo ak existuje vážne riziko takéhoto narušenia;
8. pripomína, že revidovaným nariadením o úrade OLAF sa vytvorila spolupráca s Európskou prokuratúrou a posilnili prostriedky úradu OLAF na vedenie vlastných vyšetrovaní, najmä posilnením pravidiel týkajúcich sa koordinačných útvarov pre boj proti podvodom v členských štátoch a pravidiel spolupráce medzi úradom OLAF a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi pred vyšetrovaním, počas neho a po ňom;
9. zdôrazňuje, že Komisia je povinná bezodkladne informovať Európsky parlament a Radu o každom oznámení zaslanom členským štátom, ak má opodstatnené dôvody sa domnievať, že sú splnené podmienky na prijatie opatrení stanovených v nariadení; so sklamaním berie na vedomie absenciu akéhokoľvek písomného oznámenia adresovaného členským štátom od nadobudnutia účinnosti nariadenia, a to napriek mnohým obavám z porušenia zásad právneho štátu uvedených v správe Komisie o právnom štáte za rok 2020, ktoré majú vplyv na správne finančné riadenie rozpočtu Únie a členské štáty ich stále nevyriešili; konštatuje, že iné postupy stanovené v právnych predpisoch Únie neumožňujú Komisii účinnejšie chrániť rozpočet Únie;
10. vyzýva Komisiu, aby Parlament pravidelne informovala o všetkých prebiehajúcich vyšetrovaniach porušenia zásad právneho štátu, ktoré by mohli dostatočne priamym spôsobom narušiť správne finančné riadenie rozpočtu Únie alebo v súvislosti s ktorými existuje vážne riziko takéhoto narušenia, ako je povinná podľa nariadenia o podmienenosti právnym štátom a medziinštitucionálnej rámcovej dohody medzi Európskym parlamentom a Komisiou;
11. žiada Komisiu, aby do svojej výročnej správy o právnom štáte zahrnula osobitný oddiel s analýzou prípadov, keď by porušenia zásad právneho štátu v konkrétnom členskom

štáte mohli dostatočne priamym spôsobom narušiť správne finančné riadenie rozpočtu Únie, alebo ak existuje vážne riziko takéhoto narušenia;

12. pripomína, že len Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) má právomoc zrušiť nariadenie alebo jeho časť; opätovne potvrdzuje, že Parlament bude obhajovať platnosť nariadenia pred SDEÚ vo veciach C-156/21 a C-157/21 a požiada o skrátené súdne konanie; pripomína však, že žaloby podané na SDEÚ nemajú podľa článku 278 ZFEÚ odkladný účinok;
13. zdôrazňuje, že uplatňovanie nariadenia o podmienenosti právnym štátom nemôže byť podmienené prijatím usmernení, a nalieha na Komisiu, aby sa vyhla akémukoľvek ďalšiemu oneskoreniu pri jeho uplatňovaní; pripomína, že žiadne usmernenia nesmú ohroziť zámer spoluzákonodarcov; poznamenáva, že Komisia začala s vypracovaním usmernení o uplatňovaní nariadenia; žiada, aby sa takéto usmernenia, pokiaľ ich Komisia považuje za potrebné, prijali čo najskôr, najneskôr však do 1. júna 2021, a trvá na tom, aby sa pred ich prijatím konzultovalo s Parlamentom;
14. ak si Komisia nesplní svoje povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia a neposkytne Parlamentu uvedené informácie do 1. júna 2021, Parlament to bude považovať za nečinnosť a následne prijme proti Komisii opatrenia podľa článku 265 ZFEÚ;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii, Rade a členským štátom.